

Péntek Imre
(1942, Lenti) költő, szerkesztő,
Zalaegerszegen él,
József Attila-díjas

Péntek Imre

Amerika – yes

Amerika (mégis) igen
 Volt amikor azt mondtam – nem
 mert elborította a vér az agyamat
 a hülye nagykövetük miatt
 (szerencsére már nem itt rontja a levegőt)
 persze az USA-nak is voltak rossz korszakai
 amikbe belehajszolta magát
 a törvényhozó atyák néha melléfogtak
 mellényúltak miközben a bikanyakú
 cowboyok pisztolypárbajokat vívtak
 a végtelen pusztákon a hőskor ó igen
 amikor jöttek a vitorlás hajók
 és kikötöttek New Yorkban
 ezen a sziklás vidéken ahol magasba szökkentek
 az első felhőkarcolók és dobogó szívvel olvastuk
 Tom Sawyer és Huckleberry Finn kalandjait
 sokan egyenesen így tanultak angolul egy új nyelvet
 amelyet aztán a kivándorlók remekül használni tudtak
 a befogadók városában Chicagóban és jöttek a magyarok
 ki gondolta volna hogy az első nagy hullám 1848–50-ben volt
 amikor 650 ezren választották új hazául az Államokat
 és Amerika teljes szívvel támogatta a függetlenségéért küzdő Magyarországot
 Kossuth az új államnak köszönhette szabadulását a török fogságból
 és 1851–52-ben végigjárta a nagyobb városokat beszédeket mondott
 népes hallgatóság előtt angolul
 és fegyveres támogatást várt Fillmore elnöktől
 ám idővel be kellett látnia ez nem megy és visszatért Londonba
 de a két nép mindig szimpátiával tekintett egymásra
 az amerikaiak magukénak érezték Kováts Mihályt
 a lovasság ottani megszervezőjét vagy Haraszthy Ágostont
 a kaliforniai borászat elsőrangú szakemberét
 és akkor még nem beszéltünk a magyar tudós triászról
 a Neumann–Wigner–Szilárd szentháromságról
 és a különc Teller Edéről
 ezek a nukleáris és számítógépes csillagok ma is ott ragyognak
 Amerika egén túlszárnyalva a reklámőrület csillogását a magas házak
 tükröződő felületén megdöntik a légitaxik forgalmát (a Szárnyas fejedelemségből)
 és persze ismerjük ezt a kezdetben elátkozott földet
 ismerjük a választott jóképű sheriffet az önnagyönülésező esküdtszékét
 a bostoni gyilkost aki az újságokat ostromolta közlésért akit sohasem kaptak el

és tisztára elmebajból lötte le szúrta le védtelen áldozatait
 ismerjük a filmgyártás hollywoodi nagyságait és hőseit
 akiket a magyar ugar lökött a szórakoztatóipar élvonalába
 Adolf Zukort a producert Kertész Mihályt Korda Sándort
 a két világhírű rendezőt
 a névtelen színészekről mozis örültekről ne is beszéljünk
 a fiatal generáció üdvöskéje
 Antal Nimród aki megcsinálta a Predátorokat
 de annál sokkal jobb volt a Kontroll – hazai kivitelben – ami
 egy csomó díjat bezsebelt a különböző fesztiválokon
 de azt hiszem Oravecz Imre jutott legtovább
 az amerikanizmusban
 A hopik könyvével A chicagói magasvasút montrose-i állomásának rövid
 leírása című verskötetével az Ókontrival amelyben az amerikai
 elszármazott főhős visszatér az óhazába hogy aztán 1956-ban
 Ausztriából nézzen vissza álmai földjére Szajlára
 Ebből is látszik
 Amerika tulajdonképpen a miénk
 a Tündérország a Paradicsom a nagy rablások földje a New York-i
 felhőkarcolók álmvilága ahol liftek száguldoznak a földszint nyomora és
 a csúcspont eleganciája közt
 és egyéb ponyvák helyszíne ahol minden sikerül(het)
 a cipőpucolóból kormányzó lehet (és visszafelé is lejátszódhat a big story)
 meríthetünk eszményt a demokratikus kavalkádból (ha akarunk)
 ahol a kétpártiságot nem tudta megdönteni senki és semmi
 vagy demokrata vagy republikánus – oszt kész
 és dől a pénz a pártkasszába
 és a kisebb állami pozíciókat megkapják a kiszuperált üzletemberek
 persze még ebből is lehet jó ha nem szúrják el
 Truman például kiskereskedő volt (igaz hogy tönkrement)
 és ordítanak a hasonló karrierre a címlapokon
 igen a tehetség a szorgalom és a megbízhatóság
 kis hazánkban mind a három hiánycikknek számít
 ott ha valaki új dolgot hoz be – azt kérdezik – whay not?
 a nyíltság is erénye az ottani közösségeknek és hány film
 szól arról hogy belső konfliktus nem kerülhet a szélesebb nyilvánosság elé
 de mindig akad valaki aki felvállalja a balhét és a végén mégis győz az igazság
 valószínű ezért is szeretjük ezt az ideális mafláskodást amit a küzdelem hozott
 létre persze a korrekt küzdelem átlátható szabályokkal
 ezt mind Amerika kínálja nekünk a versenyt amit meg lehet nyerni
 és nem szereti az etnobizniszt a (faji) előítéleteket egyenjogúságot akar
 ahol ennek még a szagát sem állják
 szóval tud felfordulást csinálni
 Amerika a nagy orgazmus (egyesekek számára)
 Amerika a mutatvány lengőterpesz a Niagara felett
 Amerika a tőkehaladvány a mátrix révén szembeszéllel
 Amerika beatfickók utazása az üres tehervagonokban

valahova Dél felé (lásd Kerouac)
 Amerika a hollywoodi homunculusok sztárgyülekezete
 ahol az első atombombát felrobbantották
 Ő a meg-meg-megmentő amire nem kérte senki
 ő a kollapszus orv. a gyógyszerertári babalexikonban
 hála Erdély Miklósnak
 kinyújtott kar akár egy felnyitható híd traverze
 Philip Glass zenéje Amazóniából
 amelyet egyfolytában hallgatnék teli füllel
 ahogy megszólalnak a különleges hangszerek
 és megjelenik egy-egy folyó szelleme
 titokzatos lényeket dajkálva a lecsupaszított nádasokban
 akik közé Ginsberg is tartozhatott volna
 ahogy füvet szívtak miként mi a jó erős mezítlábas Kossuth cigarettát
 igen a drog is onnan jött Amerikából
 kalapot emelt hoppá itt vagyok
 felszívhattad a fehér port injekciós tűvel benyomhattad az eredbe a lét
 és máris elérted a jó napot
 és onnan áramlott ki a hamburgermámor
 az elmaradhatatlan Coca Colával
 de a cukor nélküli változatot mi találtuk fel (legalábbis azt hiszem)
 mondja ezt egy kezdő cukorbeteg
 aki onnan vár gyógyulást mint a Sabin-cseppek esetében
 Amerika nekem Flagstaff Arizona állam Coconino megye
 ahol az egyetemváros főkönyvtára
 előtt áll Párkányi Raab Péter *Tudomány* című szobra – márvány és bronz –
 egy angolszász pasas mintha hófehér márvánnyal takarózna
 a fej a kéz és láb bronz tógája havazás szakállas töprengő figura
 de világos kéznnyújtás innen oda hogy kis országunk tud valamit adni
 ebbe a népek kohójába és én örültem hogy a múlt szolidaritáscseppjei
 nem szívódtak fel teljesen (nevetséges hadüzenetünket talán már elfelejtették)
 és Amerika a mi Amerikánk is
 ami megér egy misét:
 Pap (a mindenkori elnök): Gyertek kis kelet-európai népecskék élvezzétek
 a biztonságot amit mi nyújtunk nektek!
 Hívek (ezek lennének mi): Hálát adunk neked és országodnak Nagy Főnök
 hogy bár sokszor vétkeztünk (azaz nem megfelelően viselkedtünk) mégis elérkezett
 a megbocsátás mindenféle formája (ez több mint korrekt)!
 Pap: Akkor hát vonjátok le a megfelelő konzekvenciákat de ne is ti (népecskék)
 hanem kormányaitok diplomatáitok sakknagy mestereitek érthető nem?
 Hívek: De de de – igen. Valamit itt a lelkekről is szólni kellene.
 Pap: Hagyjátok fiaim! Az áldás mindenképpen befut a New York-i gyorssal.
 Hívek: Hozsánna néked hozsánna! A Szent (cukormentes) Coca Cola legyen mivelünk!
 Pap: A televízió 6.20-as műsora közvetíti az üdvösséget! El ne mulasszátok!
 Ez egy igazi jó amerikai áldás! Tegyétek el a Bibliába. Ott hervadozzon örökké! Ámen.

2019. február